

CICERONE THEODORESCU

Versuri alese

1 9 5 5

I364.579:

FĂURARI DE FRUMUSEȚE

(1955)

Larmă. Zarvă. Grozăvie.
„Fii cuminte...” Cine spune?
Lasă-i... Tot copii să fie...
Mai cunoști așa minune?

Florile — le-or fi pădure...
Un copac — li-i uriașul...
...Îi auzi? Cu lungi murmure
Ei învăluie orașul.

Orișiunde e-o oglindă
De verdeață, sau de apă,
Vezi copii sărind să prindă
Fluturașul ce le scapă.

Unul — fuge, cellalt râde
Urmărindu-l vijelie,
Cade, sîngeră, și-atît de
Fericit, că nici nu știe...

Dar aici, ce-o fi? Se-adună
Harnici, serioși... Au treabă.
Trag, la greu, trag împreună.
Păi, nu vezi? Se mai întreabă?

Orișiunde e-o grămadă
De nisip — e „șantierul“!
...Și se-upleacă-ncet, să-i vadă,
Cald, cu ochi albaștri, cerul.

Făurari de frumusețe,
De imagini și minuni!
Lumea are-atâtea fețe
La cinci ani și două luni.

Păsări, pajiști, bob de rouă,
Între flori un mic popas,
Orice pas e-o vrajă nouă,
E-o uimire orice pas.

Parcul cu nisip fierbinte
Plin e, tot, de munca lor.
Câte le mai trec prin minte:
Casă, râu, tunel, vapor...

Fac o barcă de hîrtie
Și-au plecat — navigatori —
Să mai afle încă-o mie
De pămînturi și comori.

De pe-acum încep să-nvețe
—Frumuseții făurari —
Să dea vieții frumusețe,
Cînd s-or face oameni mari.

Din nimic, o-ntruchipare.
O minune, din nimic!

O fi bine cînd ești mare —
Nu e rău, nici cînd ești mic...

ÎNȚÂMPLĂRI MAI LUNGI, MAI SCURTE,
CU PRIETENII DIN CURTE

•

•

PICTORUL

Macii noștri în rochiță,
Cu-obrajori
În culori,
Mult o-ncântă pe fetiță...
I-a privit de-atâtea ori!

Soare. Cald.
Și dulce vînt.
Florile se mișcă blînd.

Iar fetița
Zice-n gând:

„Rază bună,
Rază trează,
Care florilor ești pază —
Vreau să-ți spun neapărat:
...Mare pictor ești tu, rază!
Știu eu,
Tu le-ai colorat...”

PRIMĂVARA

Fug zilele de iarnă, grele.
Ne iese soarele în drum.
Și primăvara vine-acum
Cu ghiociei, cu viorele...

Te joci... S-a dezghețat de-a bine.
De fiecare pas te bucuri.
...Și ce voioși împung spre tine
Cornițele, — întâii muguri!

Ia uite, rîndunica!... Zboară
Cu o crenguță mică-n cioc.
Vezi?... Nici o clipă nu stă-n loc.
Își face cuibul, pentru vară.

Și pe cărți și pe caiete
Numai pete și culori...
El, întreg, e numai pete...
Greu cu el să te măsoari.

Nu te-ascultă nici de frică:
— O să-ți zică Mîzgălici...
— Grigorescu o să-mi zică!
Uite colea, uite ici...

Și, îndată, iar începe!
E năravul lui, de mic.
Faci tu ochi cît două cepe:
El „pictează“ ... El, nimic!

Nas și păr și haine, ghete,
S-a mînjît ca un scatiu:
-- Mîzgălici rămîi, băiete...
- Ba eu pictor am să fiu!

SORA MICĂ

Soarele, după perdea,
Stă privind la sora mea.

Nici nu-l simți. Nu face larmă.
O mai lasă. Să mai doarmă.

Prea e-n zori. Nu poți să strici
Somnul scump al celor mici.

Cald, cu rază părintească,
O mîngîie. Să mai crească.

Eu, ca sora ei mai mare,
Îi șoptesc: — Ce bun ești, soare!

Merg încet, mă uit la ea:
Suge, mestecă ceva?...

Somnul cel de dimineață
E mai bun ca o dulceață!

Dar ce forfotă-i pe ram?
Ce se-ntîmplă-acolo-n geam?

...Sar, trei vrăbii jucăușe,
Pe-amîndouă piciorușe.

Ghem, apoi — în aripioare —
Stau cu ochii-nchiși, la soare.

— Surioară!... Ca și tine
Stau, cu ochii-nchiși, li-e bine...

E devreme, mugurel.
Hai, mai dormi și tu nițel!

★

Zvonuri vin, mai lungi, mai scurte...
Cine sparge lemne-n curte?

Vreau ca sora mea să doarmă.
Nimeni să nu facă larmă!

Zgomot mare... Treabă proastă!
Mi-arunc ochii pe fereastră:

Dimineța-i de cleștar.
Dar — spărgînd văzduhul clar —

Strică fără rost, o rață,
Liniștea de dimineată...

— Ce faci, rață, gălăgie?
Stai tu, că-ți arăt eu ție!

Ea-i dă zor cu „mac-mac-mac“,
Eu la geam, ce pot să-i fac?

Tocmai dam să mă cobor
Cînd, aud — asurzitor —

„Cu-curigu!...“ și cocoșul.
...Caldă, cu-obrăjorul-roșu,

Sora mea, un mugur mic,
Face ochi... — Mai dormi un pic!

Aș! Ea s-a-nălțat în coate:
— Să mai dorm?... Dar cum se poate?

Tu nu știi — sări fetița —
Că m-așteaptă grădinița?...

VREM CAI FRUMOȘI

Ne plac căluții. Vrem călare.
Cum ne-am juca!... Și ce voioși...
Dar lung se uită fiecare:
Degeaba, dacă nu-s frumoși!

...Sînt șase cai la grupa noastră.
Dar nu toți caii sînt la fel:
La unul e vopseaua proastă...
La altul, capul, ca de miel!

Unu-i urît, că-ți face frică,
Aceștia doi, parcă-s motani...
Dar eu cu ce mă joc adică?
Sînt mare-acum. Am patru ani.

Eu l-am ales, din toți, pe Victor;
El pare viu, nu cal de lemn!
L-a colorat un strașnic pictor.
Și-n frunte, alb, i-a pus un semn.

Nu-s șase cai la grupă oare?
De ce în pauză, de zor,
Pe Victor vrem să stăm călare,
Pe Victor toți copiii-l vor?

O, ce cuminți și-așteaptă rîndul
Copiii toți din grupa mea
Și bucuroși, și alintîndu-l
Se-nghesuie la el în șea!

Și nici nu este de mirare.
Și nici vreo taină nu-i. Să știi:
Frumos la chip și la culoare,
El seamănă cu caii vii.

RONDELUL MIHAELEI

Tu, în toate, parcă ești
Mama, cînd era ea mică...
Ziua, fugi ca o furnică.
Seara, ceri mereu povești.

Pe-ntuneric, nu ți-e frică.
La injecție, zîmbești.
Tu, în toate, parcă ești
Mama, cînd era ea mică.

La un greu, la o adică,
Nu mă lași, nu te jeleşti.
Și-unde merg, prin București
Sau prin lume, - o părticică,

Tu, în toate parcă ești!

POVESTE
CU O ZÎNĂ DE CINCI ANI

În cutie, zăbrelit,
E un boț de brînză... Phiii!...
Șoricelu-i fericit:
Ce ospăț l-așteaptă-aci!

Ar gusta și el nițel...
Cum să nu! Și, binișor,
Intră, domnul șoricel.
(Că, să intre, e ușor).

Biata maică-sa-ntr-o zi
Îi spusese: — Știi, e greu
De ieșit!... Își aminti:
„Să nu umbli teleleu“...

Da. Acum e prea târziu.
Nu mai știe nici un drum.
Cum o să mai scape viu?
S-a sfârșit cu el acum!

Dar, cum spune și-n povești,
— În povești de șobolani —
Bine-i să te pomenești
Cu o zână... de cinci ani.

Ea, capcana i-a deschis.
El, fugi. Și asta-a fost.
Și-auzi, ca printr-un vis:
— Du-te, că ești mic și prost.

Fugi, să nu mai vii pe-aici!
...Ei, atunci, ca un suspin,
Chițcăi — cu ochii mici:
— Nu mai vin, zău nu mai vin!

— Mamă mare, draga mea
Din ce este și nu este
Scoți, din toate, o poveste.
Vreau să știu, de s-ar putea:
Câte spui
Și câte știi
(Zău așa,
Ți le-aș fura...)
Un'le pui?
Și un'le ții
Dumneata?

...Dar s-o rogi cât de fierbinte,
Să rămîi
Cât de cuminte,
Să-i fii cel mai drag nepot,
Dînsa — greu și-aduce aminte.
Stă. Se reazămă-ntr-un cot.
Pasămite, 'ntîi și-ntîi,
Parcă-ar căuta cuvinte,
Parcă le-a uitat de tot.
Lung privește-n depărtare
Parcă iar ar căuta...
Lung zîmbește mama-mare
Parcă-a și găsit ceva!

Și cu greu și cu mirare,
O cunosc eu, nu mă-nșel,
Pîn' la urmă o să zică:
— A...! făcîndu-și ochii mici,
De povești, mă-ntrebi, adică?
Un' le țin?... Păi, tot la fel:
Uite, ici,
Pe mosorel.

Zic: — Aşa? Pe mosorel?
Zice: — Cum credeaî altfel?
Sau te miri? — Ba nu mă mir.
Zice — Asta-i tot secretul.
...Mosorelu-l iau, cu-ncetul,
Prind un fir,
Îl deşir
Şi-o poveste scot din el!

...Câte fire
Să deşire —
Ştie mama-mare-a mea!
Poate-oricine s-o asculte...
Dar cumva
Ca să se mire,
N-are voie nimenea.
Dulci poveşti fără sfîrşit!
Ştie multe...
Şi-n tot felul.
...Dar pe toate, negreşit,
După cum mi-a povestit,
I le spune —
Mosorelul!

ZĂPADA

P e cartea de-aritmetică
Adoarme fata...
Pe masă-ncet deretică,
Cu grijă, tata.

Privește urma scrisului
Peste caiete.
...Ea-n leagănele visului
Se dă, cu șete.

Ies, poleite litere,
Pe bolta-ntreagă.
Vezi Mihaela, uite-le:
Sînt stele, dragă!

Tot mai adînc se-ntunecă.
Vin norii. Plouă?
Ba nu. Te uită, lunecă
Zăpada nouă...

Fulgi deşi încep să circule
— E noapte, dragă —
Prin aer, albe virgule
Pe-o tablă neagră.

Vin fulgi, vin opturi umede,
Zăpadă nouă.
Te uită ce de numere:
Trei, şase, nouă...

Pe-ntinderea pământului
Ce vînt dă japcă!
...Albi, ies în calea vîntului,
Cinci — mulți — cu șapcă.

E-o carte de-aritmetică
Ce zboară, ruptă?
Zăpada e!... L-împiedică,
Greu — vîntul luptă.

Oriunde ea-l descoperă,
Pe nins se-așterne...
Suflarea i-o acoperă
Ca-n niște perne.

Vin fulgii, de-a-nvîrtitele:
Prin noapte-aleargă,
Mici semne, cifre, litere,
Pe-o tablă neagră...

Aduce, dimineața, vești
Și neaua, gluga...
Iar Mihaela — la ferești —
Dă fuga, fuga.

Lipit și el pe geam, văzui
Un fulg mai mare:
...Îi stă, deasupra nasului,
Semn de mirare!

BĂIATUL CU POVEȘTILE

Într-o curte,
Undeva,
Vin copiii, o grămadă.
Dar nu vin
Ceva să ia,
Nici la joacă,
Nici la sfadă.

Toți se-adună
Sub copac.
Tac și tac.

Nimic nu fac.
Asta-i bună!
Negreșit:
Unde s-a mai pomenit?

O grămadă
De copii —
Și...
Nici musca nu se-aude!
Asta, oare,
Ce-o mai fi?
...Cel mai mare
E, aci,
Un băiat cu ochii-dude.

Toți, în juru-i, stau cuminți.
Unuia, din ceata toată,
Gura i-a rămas căscată...
Și-i lipsesc, poftim, doi dinți!

Nimenea
Nu zice pîs.
Nimenea
Nimic nu cere.

Liniștiți, cu ochii-n sus,
La băiat privind,
Stau roată —

E-o tăcere...
Și, deodată,
Zboară
Hohote de râs!

Hei, băiatul...
Știe multe
Ghicitori —
Și poezii —
Și povești —
Și snoave scurte
Cu prietenii din curte!

... Și se-adună, să-l asculte,
Toată ceata de copii.

TREI PITICI ZGRIBULICI ȘI-UN VULPOI DOFTOROI

P
este rîpa podului,
Peste apa Lotrului,
Lîngă poala codrului,
Trei pitici
Zgribulici
Cu șoșoni de pîslă, doi,
Cellalt cu galoșii noi
Sus pe ladă,
Să se vadă,
Trec pe-aici
Trosnind din bici,

Trec pe cale,
Vin de vale
Toți cu fălcile-n basmale,
Grași și roșii și voinici
Trec în sănii, pe tălpici,
Sănii trase de arici...

Ei se cred pitici de soi
Fără seamăn pe la noi,
Sînt grozavi, mă rog matale,
Nu-s pitici de trei parale!

— Un' se duc?
— La farmacie.
— Ce să ia?
— O doctorie.
Cerul s-a făcut ca sticla.
Farmacia-i colo, iată.
Iar fereastra ei pătrată
Trasă parcă e cu rigla.

Dar piticii, să se știe,
Cît se țin pitici de soi
Și făloși,
Pitici brînzoși
Cu șoșoni
Și cu galoși,
I-a-nșelat un oarecare
Șarlatan de drumul mare,
Un vulpoi
De doftoroi:
N-au ajuns la farmacie.
N-apucară drumul bun!
Ba făcură o prostie...
Ce-au făcut? Am să vă spun.

— Hii!... (dau bici)
Mînați, arici!
...Fiecare-n sanie
Smiorcăie... Jelanie:
Se jelesc
Că tușesc,
Că n-au trai
De guturai

Și mereu
Fac, din greu:
„Aoleu“ și „aoleu“.
Ci-că sînt
Bolnavi de tot:
— Nu mai pot
Și nu mai pot,
C-au răcit, se prăpădesc,
Piere neamul pîtesc.

II

...Într-o curte — sub pridvor —
Iese, de la el din ladă,
Un cățel
Mititel.

Stă pe coadă
Și-un picior
— Strînse binișor
Sub el —
Și, cu capu-ntors nițel,
Se tot uită-î urma lor.

— I-oite-i, mă, ai ciorilor...
Fire-ați, voi, ai florilor!
Cîtă zurbă, cît alai,
Cîtă larmă, chiu și vai,
Fiindcă au
Un guturai!

Alb, cu pete de aramă
Și urechile de lup,
Toții copiii știu că-l cheamă
Zdup.
Ăsta nu-i vreun soarbe-zeamă
Cît îl vezi de mic la trup.
Poate ați băgat de seamă:
Colții lui de-apucă, rup!

...Ninge! Ninge!
Iar zăpada
Vîntu-o-mpinge
Și-i dă ghionți —
Și-o aleargă toată strada...

Ca băieții, el, se joacă!
Spre zăpadă vine glonț,
Ea se-mprăștie oleacă —
Fulgii, virgule sînt parcă
Și zulufi și cîrlionți...

Zdup dă roată,
Dă din coadă,
C-ar vrea iarăși să se ducă .
Sentinelă la ulucă
— Ba-nainte, ba-ndărăt —
Dar cînd simte că-i zăpadă,
Nemișcat rămîne-n stradă:
Stă, că-i place
Cum îi face
O perucă
De omăt...

III

Peste rîpa podului,
Peste apa Lotrului,
Lîngă poala codrului,

Nu-s piticii toți la fel
Hăulind ca la răzbel
Speriați — mai mare frica —
Pentr-un fleac și mai nimica.
Neamul de pitici, nicicînd
N-a umblat la noi cu-alaiul
Săniilor răsunînd,
Nici nu știu ce-i guturaiul.
Ba le place cînd e nea,
Nu răcesc pe vreme rea,
Nu li-e teamă de zăpadă,
Nici nu-i știu bolnavi să cadă...

Sună viscolul din goarnă
Nu le pasă că e iarnă.
Nu-s cocoloșiți la cald
Ci-nvățați la munte-nalt.
Nu-nvățați pe vreme bună,
Ci pe viscol și furtună.
Nu dau fuga în alai
Pentru-un fleac de guturai,
Cum făcură ceștia trei
Zgribulici și rotofei!

IV

Dintr-o scorbura de brad,
Brad bătrîn
Neclătinat
De cînd nu se ține minte —
Cin'le iese înainte
Celor trei
Pitici ai mei?
Cine-i meșter la cuvinte,
Colo-n margine de sat?

...Păcălici, neapărat,
Cunoscutul Păcălici,
Doftoroi pentru pitici,
Deșirat
Și îmbrăcat
Cu o șubă de furat.

Șuba asta o purta
Nu degeaba... Pe sub ea,
Coadă strînsă-n șold grămadă
De văzut nu se vedea,

Da-i ieșea un vîrf de coadă
Care-i sta în sus, vîlvoi:
Coadă de bătrîn vulpoi!
Doftoroi cu prost renume
După cum îl știe-o lume,
C-un cap vesel de pisică
Răsărind din buzunar
— Secretara lui, adică —
Și c-un huhurez înalt
Răsărind din celălalt
— Țsta-i este secretar —
El tîrăște, lungi, pe umăr
Buruieni fără de număr,
Încurcate rădăcini,
Cozi de bozii și ciulini,
Crengi și frunze, lucru rar,
Gata să le facă dar
... Să te vindeci, nu-n zadar!
Ci-că aste crengi și ierbi
De le ronțai sau le fierbi,
Toate relele dispar...

Vede pe pitici: — Adică
Ați plecat la tîrg?... le strigă.

Zgomot, sănii,
Tărăboi...
Măi arici,
Ia stați, dihănii!
Măi pitici,
Da' ce-i cu voi?
Încotro?
— La farmacie.
— Nu mai spuneți! A-o-leu!
Cum? Dar toată lumea știe,
Farmacia-i lucru rău.
Ba, pe cât am auzit,
Să mă credeți, zic și zău,
Unul... s-a și otrăvit!
Voi ce vreți?
— O doctorie.
Am răcit, am răgușit...
— Doctorie am și eu.
Stați, frățîne, stați cumetre,
Că-am adus și termometre...
Ne modernizăm, mă rog!
Cîte am aci-n bîrlog,
Mi-am făcut și catalog!
Ceaiuri
De siminichie,

Alifie
În cutie,
Am ciuperci
Poți să le-ncerci,
Am și ouă
De gîndaci,
Am și rouă
Strînsă-n saci,
Praf de scoarță de copaci
Și lăbuțe de brotaci,
Leacuri bune — aferim!
Ia veniți! Poftim, poftim...

Stau piticii-n loc și-ascultă
Vorbăria asta multă.
Îl ascultă, ba-l și cred
Și cu toții se reped
Și, din sânni, cîteștrei,
Se coboară rotofei,
Se coboară, știm de ce:
Păcălici să-i vindece...
— Ne faci bine?
— Vai de mine,
Altfel, nu mi-ar fi rușine?

— Ai și prafuri?
— Două vrafuri.
— Ai și hapuri?
— Trei dulapuri.
— Și comprese?
— Pe alese...

El, pe-un umăr cu pisica
(Huhurezul pe cellalt)
Ei: — Hapciu!
El: — Nu-i nimica...
Intră-n scorbură, la cald.

Sar piticii, hopa-hopa,
Și, tustrei,
Vin și ei
Unde-i soba.
Înăuntru, ce să vadă?
Claie stau peste grămadă
Cîte toate sînt pe lume,
— Păcălici
Fiind bun de „glume“ —

Înșirate,
Răsturnate,
Vraf anume adunate;
În ierbare
Frunze-amare
Și-n borcane lipitori
Și, pe-o policioară mică,
Bufnițe cu ochi de sticlă
Cu priviri de vrăjitori,
Bune să te ia cu frică
Și fiori
Prin subțiori...

Ba văzură, însfîrșit,
Măre, ce să vă mai spun,
Și-un motan
În caftan
— Cu un cap
De harap —
Negru cum e un ceaun,
Lîngă sobă ghemuit,
Un pisoi
Și alții doi,

Mieunînd:
— Bine-ați venit!
Păcăliciul, negreșit
Iute i-a muștruluit:
— Liniște, motani nărozi!
Ia vă rog... Cine-a vorbit?
Iar pisoii, dînd din cozi,
Mieună mîeros și greu:
— Eu!... Mi-eu...
— Și eu!... Mi-eu...

V

Curios, c-așa-i e felul,
Se strecoară, la intrare,
Cu piticii — și cățelul.
...Zdup, tăcut
Și nevăzut,
Colo-n scorbura cea mare,
Cum e el
Mititel,
Le-a trecut
Printre picioare.

Toți privesc cu supărare
Către Zdup, fiindcă-i încurcă:
Urmărindu-le alaiul
Și ținându-se ca scaiul,
El — o să le dea de furcă!

VI

Păcălici, la el acasă,
A schimbat acum macazul:
Greu se lasă,
Face nazuri,
Iar piticii, mai să plîngă,
Fac o mutră lungă, lungă...
Se-mbulzesc și vin mănunchi,
Mai să cadă în genunchi:

— Păcălici,
Ascultă ici,
Uite, ce mai colo-ncoaci,
Fă ce-i ști,
Te-om răsplăti,
Numai bine să ne faci!

— Ne-am îmbolnăvit
Cumplit...
— Avem junghi
La rărunchi...
— N-avem trai
De guturai...
— Dacă zici
Că știi și ai,
Leacuri bune să ne dai!
Ei îl roagă cu suspine.
El, de rîs abia se ține.
Dar ca să se-arate-n fine
Priceput
Și-n limbi străine,
Zice: „gut...”
Adică: „bine”...
(Așa vine
Pe nemțește)
Ba mai zice și „bonjur”,
Dînd prin scorbură-nconjur,
Și „mersi”
Pe franțuzește
— Mare doftoroi, firește —
Vorbele-și meșteșugește:
Zice: „gut”,

Zice: „mersi“,
Pe pitici îi zăpăcește
Cu fasoane și prostii.
N-are-a face... Le prepară
Cîte-o doftorie „rară“...

Ba, acum, îi și învață,
Că-i grozav cînd dă povață:
— Nu odată toți, năvală!
Nu veniți așa, în turmă.
Nu dau turcii. Nu-i răscoală.
Stați. Pe rînd. Cu socoteală.
Tu, întîi...

Voi, mai pe urmă.
Și le spune, ca la carte,
Fiecăruia în parte,
Și le spune-așa pe rînd
— Dar în sinea lui, rîzînd —
Cîte îi trăznesc prin gînd;
Cîte toate, mai nimica,
Tot umblînd
Cu fofîrlica:
— Ține minte!
Ceai de tei...

Ceai fierbinte
Ai să bei!
Dar dacă m-ascuți, eu zic,
Asta încă nu-i nimic:
Teiu-i bun fiindcă miroasă,
Dar deasupra lui îndeasă
— Leacuri bune din strămoși —
Creastă roșie de cocoși,
Tocătură de coceni,
Coji de arbori din poieni,
Cozi de frunze, suc de bozii,
După cum știu toți nărozii.
De mîncare,
Numai zeamă...
Țin' te tare.
Fără teamă.

Dacă vrei ca să te scap
— Și la sănătate ții —
Fie noapte, fie zi,
Iei un hap,
Mai iei un hap,
D-astea bune din dulap,
Pînă te-i înzdreveni...

Dar mai sigur ca să fii,
Pune și căciula-n cap!

Ei! De nu te-i face bine,
Treci tu, iarăși pe la mine.
Priceput-ai?

— Priceput.

— Bine. Bravo ție. Gut.
Altu-acuma... că strănut.
Guturaiul, negreșit,
Se cam ia!... M-am molipsit.
— Sănătos să fii!
— Mersi...

El: — Hapciu!
Ei: — Nu-i nimica!
El întreabă-atunci pisica,
Fiindcă sforăia cam tare:
— Ce-i cu tine, sărăcie?
Guturai ți-au dat și ție?
Și, cu mare
Supărare:
— Mi-au... Mi-au dat!...
făcu pisica.

VII

Doftoroiul Păcălici
Păcălindu-i pe pitici,
Pune hapurile-n tub
„Și-acu, zice, să le-astup...”

Însă Zdup
Văzuse totul.
A răbdat cît a răbdat
Și, deodată, supărat
Sare, nu stă ca netotul,
Ba îi trage și-un lătrat.
Spre pitici se-ntoarse-apoi,
Și le zise, să se știe:
— Asta-i mîrr... mîrr... mîrșăvie!
Mîrr... șăvie! mîrîi.
Cum vă-nșeală, măi copii!
Nu vedeți nimica voi?
Crengi și frunze și coceni,
Hapuri, ierburi, buruieni,
Ce vă trebuie prostii?
...Păcălici, nu-i păcăli!
Păcălici, am să te rup!

Dar piticii noștri-n cor
„Marș“ strigară, „marș d-aci“
Și... i-au dat câte-un picior.

Atunci Zdup
Ca un lup
Lătră, sare-n sus, de-un metru,
Sparge-ntii un termometru,
Scheaună prelung ca lupul
Și, în colți, a spart și tubul.
Iar pe Păcălici de șubă
Îl apucă, să i-o rupă.

Păcălici privea fricos,
Hapurile cad pe jos;
Zboară bufnițele sure,
Speriate, spre pădure;
Fug pisicile, motanii,
De răstoarnă bolovanii,
Dar piticii ăștia-ai noștri
„Marș“ și „marș“...
strigau ca proștii.

Și, sărind cu toți pe el,
Dau afară pe cățel.
Zdup, gonit de ei, săracul,
Și-aruncat de-a berbeleacul,
Stă, se-ntinde, să se-ndrepte;
— Lasă, Păcălici, el strigă,
N-om fi toți de mămăligă!
De-ai găsit piticii proști,
Sînt pe lume mai deștepte
Lighioane — și mai drepte...
Păcălici, nu ne cunoști!

Las' c-o să-l gonim de-aici
Pe vulpoiul Păcălici
Care-nșeală pe pitici.
O să-l luăm în colți — ca mîine...
De nu-l luăm, să-mi ziceți ciîne!

VIII

Dar acuma, Păcălici
Strigă: — Bravo, măi voinici!
Și scăpat de-așa belea,
Iar, pe cîte-unu-l ia,

Și le spune verzi și-uscate
Despre leacuri, cîte toate,
Cîte toate — mai nimica,
Tot umblînd
Cu fofîrlica.
Zice: — Unde am rămas?
Stai nițel să-mi vină glas.
Stai că mi-am adus aminte.
... Dacă ești pitic cuminte,
Am colea
O buruiănă
Care poate vindeca
Boală grea
Și orice rană...
Cea mai bună dintre ierbi!
Ai s-o fierbi,
O pui în cană,
Bei un pic,
Mai bei un pic,
Tragi o dușcă
Și-ncă una
Și — nu trece săptămîna —
Gata, nu mai ai nimic!

Iar de nu te-i face bine,
Treci tu, iarăși, pe la mine.
Priceput-ai?

— Priceput.

— Bine. Bravo ție... Gut!
Altu-acum, că iar strănut.

— Sănătos să fii...

— Mersi!

Și piticii — bani să fie! —

Au plătit,

Au mulțumit

Și-apoi, plini de bucurie,

Au ieșit

Din prăvălie

Cu comprese, uite-atât,

Peste cap și peste gât,

Și cutii

Cu alifie

Doar așa, de fudulie,

Doctorii

O magazie —

Ani întregi ca să le ție —

Și c-un termometru mare

Subțioară, fiecare,

Au ieșit
Cum au venit:
Grași și roșii, dar făloși
C-or să fie sănătoși —
Sănătoși
Cu moși pe groși...

Ce pitici mămăligoși!
— Hai acasă,
Vremea-i rea.
— Am rămas
Făr-o para...
— Lasă,
Că ne-om vindeca!
...Ce să vă mai spun, pe șleau,
Că — nimica nu aveau!

— Hii!...
(Dau bici)
Mînați, arici...
Și,
Pe sănii cu tălpici,
Duși au fost, cei trei pitici.

Zdup, afară sub pridvor,
Stă pe coadă și-un picior:
— I-oite-i, mă, ai ciorilor...
Fir-ați, voi, ai florilor!
Cîta zurbă, cît alai,
Cîta larmă, chiu și vai,
Fiindcă au
Un guturai!
Cei de tei?
Auzi scofală...
Sigur că e bun la boală:
Cei de tei cu floare-aleasă
Face, cine vrea, și-n casă.
Celelalte
Ce-s încalte?
Leacuri,
Fleacuri,
Buruieni,
Bozii proaste și coceni...

Și mă iau la socoteală
Tot pe mine

Dumnealor,
Cînd le spun cum îi înșeală...
Foarte bine.
Bravo lor!

După păcăleala trasă,
Merg acasă?
Bine, lasă...

...Pentru el, nici-un bucluc.
Doar, privindu-i cum se duc,
Îi cam pare
De mirare
Fiindcă el — de cînd se știe —
Iarnă fie,
Fulgi o mie,
Nu se teme de urgie.
Guturai la dînsul nu-i,
Nici la neam de neamul lui,
Și nu bate
Din vreo tobă,
Nici de-i ger
Nu cere sobă,

Nici de-i ploaie
Nu se-nmoaie ;
Lătră tare,
Sare,
Lătră --
N-ar lăsa din curtea toată
Să se miște nici o piatră.

Tot ce-i place, e — firește —
Cînd prietenul lui mic
În cojoc îl ia un pic
Și-l mîngîie și-l iubește.
...Nu-i mai trebuie nimic!
Iar de-i iarna cît de mare,
Blană are,
În spinare,
Are și un os să roadă,
Nu răcește,
Nu tușește,
Nu strănută franțuzește,
Stă pe coadă
Pe zăpadă
(Stă cu ochii de iscoadă:

Tot să știe, tot să vadă...)
Și pe urmă —
Zdup, în ladă!

X

Zice, basmul, măi copii,
Că-auzind de-așa-ntîmplare
Toți piticii-n gura mare
Rîd, în fiecare zi,
— Că piticii sînt hazlii —
Rîd, se tăvălesc de rîs
De-ntîmplarea cu cei trei
Zgribulici și rotofei
Care nu mai zic nici pîs!

Hei, piticii-s șugubeți,
Măi fetețe, măi băieți...

Au mai stat, au rîs din nou
Și (ajuns de rîsul lor,
Că rîdeau, hohotitor
Și pădurile-n ecou)

Și-a pus coada-ntre picioare,
Necăjit nevoie mare,
Și-a tulit-o, doftoroiul
Și se duse, hăt, vulpoiul,
Peste rîpa podului,
Peste apa Lotrului,
Tocma-n fundul codrului!

ÎNTÎMPLAREA DIN GRĂDINĂ

.

E un lac albastru-n vale...
Zumzețe se-aud domoale:

Sînt bondarii! Toată ziua
Joacă prinselea și piua...

E o casă, ca la țară...
Curtea, singură... E vară.

O grădină, lângă casă...
Ce-ngrijită! Ce frumoasă!

Vînt, călduț... Foșnind, se-aud
Ierburi lungi cu firul crud.

Stă — la gard — un țăp cu barbă:
Nu mai poate după iarbă!

Dă cu cornul, dă cu capul,
Să dărîme gardul, țăpul...

Cum îl cheamă? Cine e?
Nu știi?... Țapul Be-he-he.

Tot la gard stă și-un vițel:
... Ar pofti la pătrunjel!

Dar el nu e ȝap, ce-i drept...
E viȝel. E mai deȝtept!

Uită-te ȝi ȝine-l minte:
Ci-că e Viȝel-Cuminte!

Ȝi-ăsta cine-i, doar urechi?...
Parcă are trei perechi!

E-un măgar, legat de par,
Jinduie după mărar.

Stă atent, lîngă ȝăruȝ...
Ce vrea măgăruȝul Ciuȝ?

... Ce să vrei dintr-o grădină
Care-i de verdeȝuri plină?

Veseli dau, toți trei, din coadă
Că nu-i nimenea să-i vadă,

Nimeni, să-i gonească, frate!
Vor mânca — pe săturate...

Dar, ia stai: poate se-nșeală
Dumnealor, la socoteală?

Nimeni credeți că n-o fi
În grădină, măi copii?

*

Hei, prin ierburi lungi, subțiri,
Cîtă viață e, te miri!

Pe-o crenguță de cîrmîz
Trei albine joacă „bîz“...

Iar bondarii, toată ziua
Joacă prinselea și piua.

Trece și-o lăcustă-n zbor:
Parcă e aviator.

Și-ntre flori, pe-un lunecuș,
Tanc?... Ce-o fi? Ba cărăbuș!

Lume multă, gîze mici,
Gărgărițe și furnici.

Unele — și celelalte —
Mici prin firele înalte,

Ziulica-ntreagă, toate,
Fug la treburî, ocupate.

Trec vîlcele, urcă stînci,
Pe sub ierburile-adînci.

... Pentru micile făpturi
Ierburile sînt păduri!

Și-o gînganie pitică
Se tot uită-n sus, cu frică;

Sub o frunză, ca-ntr-o casă,
Stă și zace, sperioasă:

— Amețeală parcă-mi vine!
Negru-i codrul, vai de mine!

Licuriciu-i spune-n șoapte:
— Las', ți-l luminez, la noapte...

Iar gîngania, de-a buşa:
— Da, la noapte... Dar acuşa?

Poate voi veţi întreba:
— O fi codru chiar?... Sau ba?

Ce păduri or fi? Ce fel?
... Păi, păduri de pătrunjel!

Nu sînt codri de stejar?
... Nu. Sînt brazde de mărar!

Şi pădurea asta vie?
... Leuştean e! Ce să fie?

Cum adică, ăsta mare
Nu-i chiar uriaşul, oare?

Vrejul lui sucit, poznaș,
Nu-i chiar bici de uriaș?

... Care uriaș, nepoate?
E-un bostan și jumătate!

★

Cald. Și-un greiere-n amiază
Țîrîind prin somn, visează.

Linște. Se odihnesc
Cei din neamul gîndăcesc.

Cînd... deodată, — ce păcat! —
Zgomot greu. Ce s-a-ntîmplat?

Pîrîie ceva... Troscl... Pac!...
Fug bondarii către lac.

Pîrîie mereu... T'rosc... Poc!...
Un bondar: — Nu mă mai joc!

Zgomot... Gîzele se scoală,
Dau grămadă, vin năvală,

Șușotesc pe gîndăcește:
— Ce se rupe? Ce troznește?

Tot pămîntul bubuie...
— I-auzi! Cum se zguduie!

Cît un bob, o buburuză
Dă-napoi, parcă se scuză...

Zice, greierul, pe-o brazdă:
— Vai de mine, ce năpastă!

Gărgărița și furnica
Vor să-și stăpînească frica.

Dar tot „pac“ și „trosc“ și „poc“
Fug și ele ca de foc!

Toate, pe-apucate: — Zău
Parcă-ar zice... E de rău!

Fug, cu piciorușe moi:
— Dragă, s-a sfîrșit cu noi...

Simt, la-ncheieturi, un tremur:
— Dragă, parc-ar fi cutremur!

Ce-i cu neamul gîndăcesc?...
Ce-are?... Să vă povestesc.

Țapu-a dat în gard, ca Țapul,
Pîn' l-a dărîmat cu capul.

I-auziți-l: mîndru e!
Cine-i dînsul... Be-he-he!

— Mu-u... vițelul: Numai tu?
Vin și eu... amù... amu-u-ù...

Vesel Țopăie vițelul —
Că-o să pască pătrunjelul!

Ar mânca, Țap și vițel,
Codru-ntreg de pătrunjel...

Dar nici măgărușul Ciuș
Nu mai stă lîngă țăruș,

Sare — peste un buştean —
Şi... dă buzna-n leuştean.

... S-ar hrăni cei trei poznaşi.
Vorba e: de ce să-i laşi?

Şi de ce-n grădină? Spune:
N-au ei iarbă? N-au păşune?

.

Nu?... Bostanul, de mirare,
Face-un cap cât el de mare.

Şi cum ţapul merge-n frunte
El spre ţap dă să se-ncrunte:

— Nu-l lăsaţi, că e prăpăd...
Strigă el: — Te văd! Te văd!

Vrea să sară-n ajutor,
Da-i greoi și n-are spor.

Gîfîie și vine-ntins,
Da-i departe... — Stați! V-am prins!

Vrea să-i sperie bostanul,
Că — de prins — l-apucă anul...

Vrejul lui, e țară-lungă:
Vine-ncet — cam greu s-ajungă.

Și-astfel, țap, măgar, vițel
Zburdă, nu se tem de el!

Dar bostanul — gură mare —
Strigă după ajutoare:

— Sări, bondarule, din iarbă,
Intră țapului în barbă!

Vin' lăcustă-aviatoare,
Sări și zăpăcește-l tare!

Vrejule, hai, te ridici?
Dă-i cu biciul! Ia-l în bici!

Vin bondarii pe cărări,
Sar, de parcă vin călări.

Zboară gândăcei și fluturi;
Bat din aripi, ca din scuturi.

O mulțime — ca pe uliți —
Vin albinele, cu suliți.

Și se-adună, dinspre lac,
Și-alte gîze, la atac.

Da... Grădina cea frumoasă
Toți o apără... N-o lasă.

Țapul vede: nu-i de joacă.
Toată lumea îl atacă.

Două gîze zburătoare
L-au izbit în ochi. Îl doare.

Și-o albină mai ursuză
Ah, cum l-a-nțepat la buză!

Lung, pe limba lui căprească,
Țapu-ncepe să jelească.

Behăie și calcă iarba
Parcă-ar fi de-a baba oarba.

Lunecînd cu burta-n sus —
Uite-1, cade... Cin' 1-a pus?

S-a sculat acum... Orbește,
Dă s-o ia la trei păzește.

Ocolește iute casa.
Uff... Și-o ia la sănătoasa.

Sperios, că-așa-i e felul,
După țap — țuști și vițelul.

Și, trăgînd cu el țărușul,
Buzna dă și măgărușul.

Fug — la-ntrecere cu vîntul —
Fug, tustrei, mîncînd pămîntul.

... Bună spaimă-au tras acuș
Țap, vițel și măgăruș.

Bună spaimă, însfîrșit...
Ce-au cătat, asta-au găsit.

Și-acum seara o să vină
Peste ierburi și grădină.

Pe fața pămîntului,
În rădvanul vîntului,

Seara vine pe tălpice...
Somn li-i gîzelor pitice!

Iarba fragedă din curte
Le-a dat sucuri, miere, turte.

Acum toate s-ar culca:
— Grea zi, frăţioare, grea!

Doar gîngania pitică
Se mai uită-n sus cu frică:

— Aştia... ţap, viţel, măgar,
N-or începe, soro, iar?

Viţeluş-Cuminte-acu
Parcă i-ar răspunde: „Nu-u-u“...

Chiar şi ţapu-acuma, dè!
Parcă-ar zice: „E-he-he“...

Și-un „îhî-îhî“... amar,
Rage jalnicul măgar...

Sub o frunză, stă — în casă —
Pitulată, sperioasă,

Gîza care cheamă-n șoapte:
„— Iar mi-e frică, iar mi-e noapte...

Ceștia trei porniți pe vrajă
Tot p-aici i-aud, prin preajmă...

Sînt pe-alături, prin livezi...
Zic ei nu, dar poți să-i crezi?

Cum au luat ceva scatoalce,
N-or da buzna să ne calce,

Să ne cotropească-amar,
Să ne strice tihna iar?

N-or porni din nou năpasta
Peste noi, chiar noaptea asta?“

... Chiar atuncea, tocmai bine,
A ajuns și vreju-n fine,

Coadă de bostan, adică...
Se sucește, se ridică,

Și, vestind, pocnește biciul:
— Licuriciul! Licuriciul!

Vestea bună iute-adună,
Vietățile-mpreună.

Bucurie, foşnet, şoapte:
— Vine paznicul de noapte!

— Vino, vino, licurici,
Luminează codrii-aici!

Paznicul de noapte, iată
— Licuriciul — se arată

.

Iar pe spate-i luminează
Tolba cu săgeţi de rază...

Şi de sus şi pînă jos
Înarmat ca Făt-Frumos,

Strălucind fără pereche,
Parcă spune: Sînt de veghe...

Nu vă temeți, gîze mici...
Parcă spune: Sînt aici!

Vreo primejdie de este
Imediat vă dau de veste...

Toți îl știu și toți îl vor
Licuriciul — straja lor.

Printre ierburi cînd apare
Licuriciul — parcă-i soare!

În sclipirile lui calde
Vin gîngăanii să se scalde;

Știe, blînd să le pătrunză
Și-n pătuc, sub cîte-o frunză;

Vii sclipiri aruncă snop
Pe căsuțe cît un bob —

Și, prin ierburi, în grădină,
Toată noaptea e lumină...

DACĂ-ȚI PLĂCE SĂ CITEȘTI
AM AICI NIȘTE POVEȘTI

CUCUL

S
ta un cuc
Colo-n nuc
Și zicea: — Am să mă duc!
Vreau de zbor să mă apuc!

Am să zbor — în partea-ailaltă
Unde-i zarea mai înaltă
Și cât munte e-mprejur
Am să zbor — ca un vultur.

Și-am să-ntrec chiar și vultùrii,
Pui de cerb ducînd în plisc
Pe-nălțimile pădurii
Pîn' la cel mai falnic pisc!

În definitiv — și piscul —
E... de-un veac. Sîntem sătui.
Mici fărîme-l fac, cu pliscul,
Cum ajung la dumnealui!

... Dar zburînd din cracă-n cracă,
Tipa-tipa
Cu aripa,
Sta nițel,
Mai sta o leacă.
Și-obosit, ca vai de el,
Se-ntreba ce să mai facă.

A zburat odată-n lung,
Zărilor parcă-l străpung.

A zburat odată-n lat,
Zborul lui — s-a terminat.
Din aripi mai dă o clipă,
Zboru-i fuge din aripă...

Cucul — cuc —
Colo-n nuc
Mai zicea: -- Din nou mă duc...
Dar pe-alt drum
Că eu, acum,
De cîntat vreau să m-apuc!

Am să-mi potrivesc cîntarea
Tocmai ca privighetoarea.
Cîntecele-mi, noi și multe,
Toată lumea să le-asculte.

De privighetoare, las' că
Lumea s-a cam săturat...
Ar fi timpul să se nască
Și-un alt cîntec — mai bărbat!

Se zburlește el, din coadă
— Păsărină ca să-l vadă --
Trage aer, umflă gușa,
Șterge ciocu-n peana deasă:
— Stați voi, să vedeți acușa,
Să v-arăt eu cîntec, lasă!

... Dar, de ici pînă colea,
Cîntecu-i se isprăvea.
Prescurtat și-mpiedicat,
Repetat dar neschimbat,
Glasul lui atîta scoate:
Pauze întretăiate...

Cu-cu! Cu-cu!... Și atît.
Cîntecul ieșea urît.
Restul se oprea în gît.

— Măi, ce tot se-omoară cucul?...
Hohoti, în foșnet, nukul.
Cîntec, zbor, încurcă treaba...

Dacă nu cunoaște lucrul,
Ce se bagă,
Frate dragă,
Și se chinuie degeaba?

PRIMUL AN DE ȘCOALĂ

Primul an, al meu, de școală!
... Cei mai mici, băiat sau fată,
Greu se culcă, greu se scoală.
Eu, nu-ntîrzii niciodată.

Ce mulțime mare vine
Cu ghiozdanul între umeri...
Cred și eu. E-așa de bine.
Să înveți, să scrii, să numeri.

Plin, ghiozdanu-abia încape.
Cărți, caiete, o grămadă.
Școala e aici aproape.
Casa e pe-aceeași stradă.

Mama, scumpa mea și buna,
Chiar când seara mă mai ceartă,
Dimineața — totdeauna —
Mă aduce pîn' la poartă.

Parcă spune: Ce mai fată!
Stă cu ochii umezi parcă.
Rîde-apoi, un pic... Și — iată —
Parcă lacrimi o încearcă.

— Primul an, al tău, de școală...
Dragă-mi ești și tare mică!
Cîrtea noastră e mai goală.
Și e singur Azorică.

Anul ăsta, se-nțelege,
Altfel ești, în pragul toamnei.
Școlăriță ești, în lege.
... Da-mi lipsești, comoara mamei!

Nu-i nimic. E bine. Numa
Vezi de-ascultă! Vezi de-nvață!
Coșcogea fetiță-acuma,
Ai intrat, și tu, în viață...

— Mamă! Asta-i supărare?
(Rîde fata...) Ce-i adică?
Merg la școală, dè, sînt mare.
Nu pot să rămîn tot mică!

SURORILE

Noi două. Stăm lângă fereastră...
— Dă jos creionul dintre dinți!
... Lucrăm, aici, la masa noastră,
Cuminți.

Doar nu mai ești la grădiniță.
Ești într-a-ntîia, nu uita.
Acum și tu ești școlăriță,
Ei da...

Caiete, socoteli, dictare —
Ai treburi, Mihaela, nu?
Ai lecții-acum, acum ești mare
Și tu...

Spre colțul lui, de astă dată,
Chiar și pisoii tău șiret,
Trecu — să nu fii tulburată! —
Încet.

Și vine Tălăbuș spre tine
De parcă-ar fi tot un copil,
În vârful degetelor vine,
Tiptil.

Oricine intră fără veste,
Eu degetul la buze-l duc.
... Și-ți cade-o rază dulce peste
Năsuc.

CÎNTĂREȚUL

Strașnic, potrivind bereta,
Cu trompeta lui se-avîntă...
Pregătind în el „vedeta“
Toți spuneau: „grozav mai cîntă!“

Dar că zbîrnîie-n ureche,
Nu-i spusese nimenea...
Cîntăreț fără pereche,
El așa se socotea.

Pînă cînd, sub o fereastră,
L-a oprit ceva-ntr-o zi:
O cîntare mai măiastră,
Alte sunete-auzi...

Să fi fost trompete multe
Și mai bune ca a lui,
Le-ar fi aruncat — s-asculte...
Taina asta, cui s-o spui?

Tînguirile înalte
Și-acel ciocot nesfîrșit
Știu să-mbie, să tresalte...
Inima i s-a oprit.

Plîng încet, ceva le doare,
Rîd, se bucură șuvoi,
Calde și răscolitoare,
Sunete adînci și noi.

Sub fereastră, melodia
O ascultă singur, mut.
— Și pieri copilăria.
Și trompeta a tăcut.

El și-a potrivit bereta
Stînd pe gînduri, prima oară:
... Nu-i mai place cu trompeta.
Vrea să cînte — la vioară!

POVEȘTEA CU FETIȚA FRICOASĂ

O luam, pe-atunci, la sănătoasa...
Azi, n-aș mai face pe fricoasa!

Să vezi ce-a fost... Era-ntr-o zi
Pădurea plină de copii.

Și nu știu cum, m-am depărtat
Prin codrul cel întunecat,

Tot ascultînd, ba un alun,
Ba un tufan, foşnind, cum spun
Poveşti,
isprăvi,
minuni —
cu sacii...

Deodată... Asta ce-o mai fi?
O coadă mătura copacii.
Şi-un glas subţire se-auzi:
— Nu-ţi fie frică! Hai cu mine,
Pădurea-ntreagă să-ţi arăt...
Te-opreşti că vine
Nu ştiu cine?
Poftim, nu-i nimeni îndărăt.

Eu, tresărind cu mare teamă,
Am vrut să fug. Băgai de seamă
Că tot mai mult se-ntunecă...

Și-o cam băgai pe mîneacă!
— Dar cine ești? am întrebat
Pe musafirul cel roșcat.

— Ei! Bine că-ți aud gurița!
Nu mă cunoști?
Sînt meșterița
La spart alune, ghindă, jir...
Eu în persoană!
Veverița.

Nu-ți plac mai mult ca păpușica?
De ce te sperii de nimica?
Mă uit la tine
Și mă mir...

Un zgomot surd, atuncea chiar!,
Un pocnet—ca de vreascuri—vine...
Mă-ntorc deodată și tresar:
O fi un... cine știe cine!

Și veverița zise iar:
— Eu sînt mai mică decît tine
Și nu mă sperii în zadar...

Am întrebat-o: — Bine, bine
Dar... ce troznește fără veste?
Nu-i Moș Martin cel din poveste,
Nu-i ursul cel cu pasul greu
Trecînd prin vreascuri?
— Nu, firește.
— Atunci ce-o fi? Atunci ce este?
Ce zgomot vine? Ce troznește?

— Păi... sparg alune, eu!

CREAȚA — PLÎNGĂREAȚA

Cine-o fi urîta asta?
Rău se strîmbă. Țipă rău.
Uite, n-o cunosc — și basta.
E din Iași? E din Buzău?

Șorț, frumos... Parcă e Creața.
Rochie, guleraș... La fel.
Dar cum plînge! Scoală piața.
Parcă behăie un miel.

Trecătorii nu mai umblă.
Stau pe loc. Se-ntreabă: ce-i?
Cine-i fata ce se strîmbă?
... Tare sînt mirați și ei.

Dînsa, țipă mai departe.
Parcă-ar bate-o cu urzici.
... Poate e din altă parte.
Poate s-a pierdut pe-aici.

— Ce te doare? — Nu mă doare!
— De ce țipi? — Că-asa vreau eu!
Și-i dă zor în gura mare:
Be-he-he și aoleu...

S-a umflat de plîns, și încă
Bîzîie ca un cîmpoi.
Ce-are? Chiar așa să plîngă!
... Poate o cunoașteți voi?

Vin copii, cu ea de-o seamă,
Vin și eu, vreau s-o mîngîi:
— Cine ești tu? Cum te cheamă?
Asta o-ntrebai întîi.

... Tace-acuma, ca un pește!
S-a oprit mirată-n drum.
Și de loc nu mai bocește.
Rîde, singură, acum.

— Ce, nu mă cunoști?... mă-ntreabă.
— Ei!... Nu, zău... Și-n adevăr,
O recunoscui degrabă
După zîmbet, după păr.

Ea e... Nu mai scoală piața.
Stă, cu chipul zîmbitor.
— Ea e! Creața... Plîngăreața!
Au strigat copiii-n cor.

— Dar de ce țipai, măi fată,
De-ai trezit orașul tot?
... Zice Creața, rușinată:
— Fiindcă... m-am lovit la cot!

PRIVIGHETOAREA
ȘI BROTACUL

Cînți mereu, privighetoare...
Satul nostru doarme tun.
Nimeni nu-i.
Tu cînți. Dar cui?
— Lumii...
— Lumea-i la culcare.
— Lumii-i place-a mea cîntare...
Vreau să-i fac și somnul bun.

Noapte. Mai... Sub lună, lacul.
Și sărind pe mal, coleă,

Cu lăbuțele-n ghetuțe
Mici, altminteri, și drăguțe,
Ochii mari și-i bulbuca
Important, brotacul:

— Tu scoți sunete ciudate.
Nimenia nu le mai scoate...
Melodia ta-i prea grea!
Scumpa mea privighetoare,
Poți să fii tu cântătoare,
E mai clară vocea mea!
Lasă triluri
Și bibiluri
Și cascade de suspine...
Prea sînt grele. Nu faci bine.
Eu, în schimb, ce bine fac...
Și mă ține minte-oricine!
Fă și tu așa ca mine:
Simplu, limpede — oac! oac!

În grădină,
Lună plină.

Satul nostru doarme tun.
...Întrebai privighetoarea:
— Țasta-i prost, sau cum să-i spun?
— Nu!... răspunse cîntătoarea
(Trilul ei umpluse zarea)
Poate... sfatul lui e bun!
Stau, de ani, pe lîngă lac,
Vreau demult și lui să-i plac,
Dar ca el — ca un brotac —
„Simplu“, „limpede“: „oac! oac!“
M-am căznit eu, nu se poate,
Boala mea e fără leac...
Poate are el, dreptate:
Eu „oac-oac“
Nu pot să fac!

— Dacă asta te frămîntă,
Scumpa mea privighetoare,
N-ai dreptate. Ți se pare.
Cum știi tu, e bine... Cîntă!
— Aș cînta eu ne'nterupt,
Cu brotacu-i greu să lupt!

... Dar certîndu-ne așa,
Ne-nterupe cineva:

— „Simplu“ sau mai „greu“, în fine,
Vorba e, să cînte bine...
Voi nu știți? De cînd e veacul
Rău de gură e brotacul,
Nimenia nu-i face placul.
Astăzi însă — n-aveți teamă —
Nimeni nu-l mai ia în seamă
Astăzi vorba e: ce faci,
Nu ce spun diverși brotaci.

Cîntătoarele s-o știe:
Un „oac-oac“ nu-i melodie!
Asta-nvaț-o, nu uita,
Pe privighetoarea ta.
Altfel, oricît v-ați certa,
N-aveți nici un spor.

— Zău? Dar cine ești mata?
— Un... ascultător.

PĂUNIȚA A CRESCUT

După colț apar deodată
Duzi bătrâni și tineri tei.
O fetiță bate-n poartă...
Stă, aici, bunica ei.

— Mamă-mare Paulina!...
— Păuniță! Bun venit.
Te-așteptam, eu și grădina
Unde ai copilărit.

... O fetiță, în vacanță.
Ia priviți mirată ce-i!
Ieri, nu ajungea la clanță —
Azi, ce mare-i dumneaei...

— Clanța ușii... Da, știu bine,
Greu mai ajungeam la ea!
Vezi? Acum ușor îmi vine
Mamă-mare, draga mea.

Treptele, la scara mare,
Nu-mi mai stau de loc în drum.
Pragul — sus — de la intrare,
Îl ating cu mîna-acum.

Mai departe de ulucă
Nimeni, din atîți copii,
Nu-ndrăznea ca să se ducă...
Lumea se sfîrșea aci.

Curtea de odinioară,
Fără fund mi se părea!
Era-ntinsă cît o țară...
Mică a rămas și ea.

Chiar și banca ta din curte
Sus mi se părea mereu.
Azi, picioarele-i sînt scurte.
Ca să stau pe ea, mi-e greu.

...Mama-mare o ascultă.
Fata-i spune cîte vrei:
Zîmbetul acesta nu-l dă
Mama-mare, decît ei.

— Triste-mi stau la subțioară
Jucăriile din pod;
Cînd le spun că-a lor sînt iară,
M-au simțit că nu-s de tot?

Mingea-mi sare înainte
Dintr-un raft alunecînd:
— Ce-ai de gînd? Să fii cuminte?
Să mă joc eu am de gînd!...

Bicicleta e prea mică —
Ursulețul e prea mic,
Mici, păpușile... Mi-e frică
Să le-apuc: să nu le stric.

La doi ani m-ai dus pe mine
În căruțul ăsta, tu...
Azi, păpușa o mai ține —
Dar pe mine nu văd, nu!

Jucării iubite... Oare
Ce e? Ce s-a întîmplat?
Poate, numai mi se pare?
Sînteți voi, cu-adevărat?

... Caldă-n preajmă e lumina
Razelor care apun.
Mama-mare Paulina
I-a răspuns, c-un zîmbet bun:

— A trecut un an și-o vară...
Nu mai ești, acum, d-un cot...
Nu mai ești, aici, sub scară,
O fetiță cît un nod.

Toate lucrurile tale
Au rămas cum le-ai lăsat.
Dar, de-acum un an, e cale...
Ai crescut... neapărat!

— Toți nepoții se ridică:
Unu-n loc nu vrea să stea...
Numai tu te faci mai mică,
Mamă-mare, draga mea.

— Tot ce-i crud și tânăr crește.
Și pisoiul, într-un an,
A crescut și el, firește...
Azi, e coșcogea motan!

Și cățelul Azorică
Uite-l ici, ce mai dulău.
E chiar el. Nu-ți fie frică.
Nu cunoști cățelul tău?

— Cum să nu! Tustrei, bunică,
Ne pierdeam prin mușetel...
... Toți crescuserăm va să zică!
Tu, de ce nu crești nițel?

Mult ești mică, mamă-mare!
Cît o vrabie-ai rămas.
— Ai crescut, de-aceea-ți pare...
Văd că-ți crește-acum și nas!

Uite ce-i, să-ți spun și ție:
Vrabia — mereu e pui!
Câți ani are, nu se știe,
Nu se știe de cîndu-i...

Floare-a vieții minunate,
Măi, copii, voi creșteți, toți...
Mici vă par acum toate,
Măi nepoată, măi nepoți.

... Umbre lungi cuprind grădina,
Duzi bătrîni și tineri tei.

Mama-mare Paulina
Stă cu nepoțica ei.

ÎN DRUM SPRE ȘCOALĂ

Spre școală. Dimineată. Soare.
Trecînd pe lîngă dispensar,
Zicea copilul: — Medic, oare,
Ce-ar fi s-ajung, aicea chiar?

Mai sus, la linia ferată,
Pe pod, copilul se gîndea:
— Pe-aicea am să duc odată
Și eu, locomotiva mea...

Trecînd apoi pe la uzină
El face pașii tot mai mici
Și-n ochi îi joacă o lumină:
— Am să lucrez și eu aici!

Dar uite școala. Bine-i pare.
La școală mult i-ar place, zău,
Să vină și cînd o fi mare...
— Știi, nici profesor n-ar fi rău!

Treizeci de barăci. Trei case.
Singuratic mal abrupt.
Şantier... Ard, duşmănoase,
Arşiţele, ne'nterupt.

Trenuri cu pământ, în haltă.
Bolta-neinsă, arc de fier.
— Cine-i cu draglina-n baltă?
— Sudiēc Razim Enver.

Cînd salută, se înclină.
Romînește-o rupe. Dar
Bun la screper, la draglină,
Și la muncă e tătar.

Zdravăn. Cine l-ar întrece?
Ș'apăi chiar dacă-l întreci,
Dacă tu vei face zece,
Sudiēc vrea douăzeci!

Azi apare la ziare,
— Ieri, necunoscut de fel —
Cinste, decorații are.
E-ntre oameni, om și el.

— Cald?... întrebi. El tace mîlc.
— Sete? — Nu știi romînește.
— Greu?... El a surîs, cu tîlc:
— Nu știi eu ce tu vorbește!...

Scump e-oriunde-n lume prețul
Dragostei între popoare!
... Negrul Pankey, cîntărețul,
A plecat în lumea mare.

Iar la Cluj, la mii de leghe,
Răsunară-n sala plină,
Calde, cîntecele negre
Din America Latină.

Vocea-adîncă, de violă,
Fermecîndu-ne firește,
A cîntat și-n spaniolă
A cîntat și-n romînește.

Cluj... Bufneau pe-aici, prin ceață,
Altădată-n ură mare,
Dușmănindu-se de-o viață —
Voci romîne, voci maghiare.

Pankey, cîntărețul, știe
Tinerilor ce le place:
A cîntat o melodie
Despre dragoste și pace.

Negrul Pankey, cîntărețul!
Asta și pe el îl doare —
Scump pe lume este prețul
Dragostei între popoare.

... Și cortina este trasă.
Și concertul se termină.
Dar când tinerii spre casă
Duc în suflete lumină,

În cabina lui, deodată,
Negrul Pankey se oprește:
Vine un ecou, din stradă...
Pentru el, e o nădejde.

Cum răsună pe trotuare
Melodia lui!... Ce vie!

Voci române, voci maghiare,
Cântă-aceeași melodie...

POVEȘTEA CU PORUMBEII

Un om avea, se spune,
Doi gureși porumbei:
— Hai, vîntule, și du-ne!...
Ziceau, într-una, ei.

Ce aprig dor de ducă...
Într-una ar zbura!
Pe porumbei i-apucă
Adeseori, așa.

De cum apune luna
Ei săgetau în sus —
Și vești duceau într-una
Și vești au tot adus,

Că nu zburau degeaba:
Pe vreme cît de rea,
Aceasta li-era treaba...
Iar omul — îi iubea.

Și tocmai cînd pe-afară
Veni un timp frumos,
Hei, mult ce-ntîrziară!
Tîrziu ce s-au întors!

— Dar porumbeii... oare,
Ce, nu sînt dezertori?
... S-a pus o întrebare.
Și-s toți bănuitori.

Și-atunci, pe loc, o lume
Întreagă — ce credeți? —
Cotcodăci anume:
— La moarte!... din coteț.

Ba, multe orătănii
Săreau spre om, cu foc:
— Ia dă-ni-i nouă, dă-ni-i,
Să-i pedepsim pe loc!

Cu capul într-o parte
Ei lăcrimau din greu.
Cotețele: — La moarte!...
Cotcodăceau mereu.

Strigau din curți: — Așa e!
Dreptate-n lume, nu-i?
De ce pe noi ne taie
Și voi zburați hai-hui?

Problemă grea, firește...
Iar omul — vă gândiți —
I-a luat la trei păzește:
— Copii afurisiți!

Cum ați putut voi oare
Atît să-ntîrziați?
... Cu coada-ntre picioare,
Ei tare-s rușinați:

— Știți? Să vă spunem una
C-avem, ceva, de spus:
Noi, vești am dus într-una
Și vești am tot adus,

Timp n-am pierdut degeaba
Zburînd și iar zburînd...
Dar, cînd sfîrșirăm treaba,
Știți ce ne-a dat prin gînd?

... Era atîta soare,
Era așa frumos,
Ca-n zi de sărbătoare!...
Și... am venit — pe jos.

O, nevinovăție,
O vis nevindecat!

...Iar omul, cum se știe,
A rîs și i-a ietrat.

RONDELUL VRĂBIOIULUI

Nu-i chip să zbori în libertate? ...
Tot ciripea un vrăbioi.
M-am săturat aci-n zăvoi,
Să zbor — așa — pe apucate.

Ce-aș bate piscurile... Toate!
Zău, nu-mi mai place pe la noi.
...Nu-i chip să zbori în libertate?
Tot ciripea un vrăbioi.

Chiar și străinii-mi dau dreptate:
Și-un dezinteresat cotoi
Mi-a spus-o!... Și-un vulpoi de soi.
Mi-a spus și uliul: — Bine, frate,

Nu-i chip să zbori în libertate?

Ca-ntr-o vrăjită-ncălțăminte
— În largi bocanci cu tocul strîmb —
Mînîndu-și vacile-naite,
Un prichindel trecea pe cîmp.

Ciulinii cîmpului nu-i vede.
Bursuci și popîndăi, nici gînd.
... Un șarpe verde se repede
Pe lîngă glezne, fulgerînd.

Mătăşuri roşii foşnitoare
Sclipind, din miile de maci,
Şi-a prins un mac la cheutoare
Copilul — păzitor la vaci.

Cîmp, sat, nu ştie mai departe.
Ai lui, plugari sînt. Şi ciobani.
Dar macii-i plac. Şi ştie carte!
În august — are zece ani.

Ce bucuros că-i face placul,
Ce roşu e — acum abia! —
Ce mîndru străluceşte macul
Pe vesta albă de aba...

Cu popîndăii şi bursucii
Şi cîrţiţele, negreşit,
Comoara de petale lucii
Zadarnic şi-ar fi risipit...

... Toți macii din această lume
La prichindel privesc cu jind!
Iar macul — pentru toți — anume
Se-apleacă, parcă mulțumind.

— De mult te-aștept, de mult n-am
pace

(Ar zice, glas dac-ar avea)
Mi-e drag cu tine, tare-mi place,
Măi pui de om, nădejdea mea!

...Rod al pământului și-al vieții
Și-al frumuseții simplu dar
Pe care-l țin la piept băieții
Deasupra unui buzunar,

O, ce-ncântare îl încearcă
În mîna care l-a cules:
Și mai îmbujorat e, parcă,
Și fericit — că e-nțeleș.

O ȘCOLĂRIȚĂ ÎN PĂDURE

Un foșnet surd, un pocnet sec...
Pădurea-ntâi păruse goală.
Acum, nu-mi vine să mai plec:
Acuma, parcă sînt la școală.

Vezi, pe potecă, un arici...
El iese-arare
La plimbare

— Un Țepeș-Vodă
În cipici —
Și cum atâtea sulii are
Ți-e teamă tihna să i-o strici.
Că-i un arici de-adevărat,
Nu-i împăiat.

Sus, printre ramuri desfăcute,
De-o dată, sare-o veveriță,
O veveriță vie, iute,
Cu coada ei făcînd curat,
(Pe unde trece-a măturat!...)
Se uită lung
Cu ochi ce-mpung,
Vioaie ca o școlăriță —
Cu-un aer vesel și mirat.

Oriunde,-aici,
Îți ies în cale
Un luminiș,
Un cald frunziș,

Un prag de rădăcină groasă,
O floare rară și frumoasă,
Și ierburi mii — și mii petale
Te-așteaptă prin poiene mici
Și te opresc și nu te lasă,
Te cheamă: mîngîie-le, ia-le...
Dar nu te-nduri să le ridici:
— De ce-ar fi numai ale tale
Într-un ierbar, acasă?

Oriunde, - aici,
E-o bună clasă
Pentru științe naturale!

Și-oriunde trec,
Unde mă duc,
Mă-ntîmpină, cîntînd, un cuc.

Ce cuc
Năuc!
Îmi dă de furcă:
Degeaba, nu-l văd la obraz.

De-a v-ați ascuns, de joc se-apucă.
Și nu-l găesc și mi-e necaz.

Și vocea lui e-acum mai slabă,
Dar l-am găsit!... Pe crengi se urcă
Și — parcă s-ar urca la tablă —
Se bâlbâie, nu ține minte,
Nu știe lecția și-ncurcă
Aceleași „cu-cu-cu...” cuvinte.

În schimb, cuminte,
Școlărește,
Ciocănitoarea socotește.

Nu stă de loc
La joc,
La harță...
Pe scoarța pomilor se-nalță,
Și dă-i apoi, cioc-cioc, cioc-cioc,
Tocește, foc,
Din... scoarță-n scoarță!

Auzi?... Ea tot n-a terminat.
Mai ciocănește, pe-ndelete.
Auzi bătaile-i cum cad
Și parcă-o vezi, pe trunchi de brad,
Bătînd gazeta de perete.

Ecoul — silitor din fire —
La rîndul lui, neobosit,
Repetă-ntr-una la-nmulțire:
Nu mai termină de-nmulțit!

Se joacă-n grupuri mici sticleții
Iar unul, cel mai titirez,
Se leagănă
Pe-o creangă-n aer,
Pe-o creangă mai elastică,
Cum fac băieții
La trapez,
La ora de gimnastică!

Trec doi bursuci prin poieniță...
Și vesel mișcă din codiță
Alături, puiul de bursuc:
Ai zice, cum e mic, că-l duc
La ei, la grădiniță.

Ferigi, la umed și la umbră,
-- Ca niște brazi în traforaj --
Parcă-mi șoptesc: curaj! curaj!
(Pe-aici copiii nu prea umblă).

Pădurea, în apus,
Visează...
Ce văd? M-apropii. Ce să fie?

... Pe frunze,-o dîră luminoasă
Se mișcă-n sus,
În jos se lasă,
Ca o peniță... Parcă scrie!
Peniță de-aluminiu parcă,
Pe frunze, ea să scrie-ncearcă...

— Hei! Ce-ai rămas aici de pază?
Penița asta argintie
Ce scînteiază
Mică, vie,
Pe frunze, neavînd hîrtie,
Nu e — nici nu putea să fie, —
Decît o rază...

... Ora de muzică! Un flaut?
Vioara-n triluri umple zarea?
Ce stau să-ntreb? Ce stau să caut? —
E mierla.
E privighetoarea.

Mă-ntorc încet, le-ascult,
Le-ngîn —
Și-apoi, printre copaci, de vale
— Copaci în scoarța lor ca-n zale —
Apare un păstor bătrîn
Cîntînd un cîntec de demult,
De dor, de luptă și de jale.

Te uiți și parcă-l recunoști
Ca pe-un plăieș dintr-o poveste,
Sau căpetenie de oști
Din vremea care nu mai este.

Și-acum
Ridică ochii, sus:
Pădurea totul nu ne-a spus!

... De cei care pe-aici luptară,
Despre oșteni și despre țară,
Stejarul uneori vorbește
— El, a pădurii glorie —
Cu voce-adâncă, bătrânește,
Furtuni și veacuri povestește...

E ora de istorie.

11

11

COPIII CARTIERULUI

||

DOI BĂIEȚI

E pe seară. Uliți goale.
Ger. Și vîntul bate, orb;
numai pîlnii și spirale
și vîrtejuri și rafale...
Crapă ouăle sub corb.

Din uluci
de mahalale,
scîrțîie prelungi suspine.

... Scăpărînd,
din cînd în cînd,
numai trenuri, numai şine.

La răscruci
lîngă „Uzine“,
şoapte...
S-a-nnoptat de-a bine.
Prin nămeţi,
pe la pereţi,
stau şi-ngheaţă
faţă-n faţă —
doi băieţi
cu coate goale.
Geru-i pişcă.
Iar se mişcă...
Oare ce pun ei la cale,
la răscruci
lîngă „Uzine“?
— Vino!
— Unde?
— Hai cu mine.
— Ce ştiu eu unde mă duci...

— Știi tu.
— Da' Vasile... vine?
— Vine. Or ți-e teamă-acu?
— Aș! Da' vorba este, nu?
brăcinarii... de m-or ține!
Taica, știi ce soartă-avu...

— El intra, dacă trăia,
el intra cu noi, la grevă!

— El era ca piatra, da...
Dar și eu... nu de-altceva:
sor' mea mică... e elevă...
Mult mi-e milă, mă, de ea.

— Neam de neam, erați haiduci!
Tu, de boote te-apuci...
Vii sau nu?
— Dacă zici tu...

— Dacă vrei!
— I-auzi...
— Ei, ce e?
... Cîneva, din curți, dă gură;
e o voce de femeie.
Vîntul, vorbele îi fură
și le zboară
hăt, spre gară...
— Tii, bătu-te-ar sfîntu, maică!
În pămînt intrași, sau unde?

— Maica e! Mă cheamă... Stai că...
— Taci acuma. Nu răspunde.

Liniște, din nou... E bine.
— Ce ziseși?
— N-am zis nimic.
— Mergi cu mine?
— Merg cu tine!
— Hai, Mihai.
— Hai, măi Chitic.

Îți pierе puterea...
Și ușile toate
Au fost încercate:
... Nimic, nicăierea!

Răspund, toți ca unul,
Să-i ardă un foc:
— Să tragi și cu tunul,
„Noi nu avem loc“...

Dă, vîntul, grămadă
Și ca un berbec
Mă-mpinge-n zăpadă.
Abia pot să trec.

Scot aburi. Sînt learcă.
Mi-e spatele ud...
— Mai vezi, mai încearcă...
Pe maica aud.

Ei rîd, ei fac glume:
— Ce țînc dobitoc!
De ce?... Că pe lume
„Noi nu avem loc“...

Și merg... Descheiată
Mi-e haina la piept.
Dau tîrgului roată.
Și-ntreb... Și aștept...

„Mihai...” Aud bine:
„Mihai, nu ți-e frig?”
Mă strigă... Dar cine?
Sau singur mă strig?

È maica. Așa e.
Prin geam — abia suflă —
O văd, pe-o copaie,
Cum spală o rufă.

Dar trupul, ca plumbul
Se lasă, să cadă...
È bine-n zăpadă.
È-un veac de cînd umblu.

Le-oi spune: Ia lasă!...
(De-o fi să mă scoale)
Zăpada-i mai moale
Ca perna de-acasă.

Sloi, patul îmi trece
Prin oase — de tare!
... Zăpada nu doare.
Și nici nu-i mai rece.

Ce vreți? Ce vă pasă?
(Își vîră, ei, coada...)
Mai bună-i zăpada
Ca perna de-acasă!...

Și vine o umbră
Prin seară... E-aci.
Dar ce se întîmplă?
Și cine-o mai fi?

...Mă trage, din stradă,
Chitic... E-al lui, glasul:
— Ce cauți cu nasul
Acolo-n zăpadă?

Zic: Du-te la dracu
Și la să-mă-n pace!
Și-aud: Eî, săracu!
Ia haide încoace.

Așa, mori cu zile...
— Da' ce vrei acu?
— ... S-audă Vasile
Ce cîrpă ești tu!

Chitic și Vasile,
Prietenii mei
De rișcă și bile...
— Da' ce e? Ce vrei?

... De toate departe,
Departa de tot,
Eram lîngă moarte.
Gemeam: Nu mai pot...

Mă ia. Nu mă lasă.
Și maica la geam.
...Eram lângă casă.
Și nici nu știam.

*

Pe ochi, noaptea toată.
Pe suflet, cenușă.

Vasile... O ușă
Mai e — ne'ncercată!

Praf de stele, cer senin --
Noapte plină de confetii...
Nopti de bal. Un vînt blajin.
Fata, domnişoara Ketî,
Logodeşte c-un străin,
Lume bună se-mpreună.
Merg afacerile strună.
Ce ovaţii, aclamaţii,
Pînă-n fund se bea, ca fraţii...
Ei, ce vrei, logodna fetii!
Chef — la Vidrighin.

Și în vreme ce dușmanul
Bea și-nfulecă hălpău
Vinu-ăl bun și pandișpanul, —
Și pe cînd, ca și harapii,
Negri și bărboși ca țapii,
Pavagiii — în hîrdău —
Fierb, pe bulevard, catranul,
Rău se-nvîrt în capul tău
Foamea, furia, aleanul,
Rău, Vasile, rău.

Vidrighin și-ai lui — halal
De director general —
Ce făcură de-ntîi Mai?
— N-aveți pîine? Na, prescură...
Moarte, iar, la noi făcură.
Altceva, cam ce pofteai?

— Nu-i lăsați, ne spun bătrînii.
— Orb de ce e Moș Mihai?
— Sînt mereu mai răi stăpîinii
— ... Pensia de ce i-o tai?

Meşterul, ca un buhai,
Supărat peste măsură,
Tot pe ucenici înjură:
— Ce te bagi? Ce treabă ai?

Dar dreptatea nici în rai
N-o să-ţi cadă mură-n gură...
C-aşteptară ei destui
Şi-au primit cîte-un cucui,
Cîte-o falcă mai albastră,
Cîte-un os stricat, o coastă:
— Plata muncitorului!

Munca-i pe muncitoreşte,
Plata e pe boiereşte:
Cu bătaia-l logodeşte,
Cu mizeria-l cunună
Şi cu moartea — lumea bună...
Spune... cui să spui?
Pentru noi, din lumea proastă,
Nu-i dreptate-n ţara noastră,
Nu-i, Vasile, nu-i...

Ce luminează sub ferești:
Ca șampania dă-n spume...
La petreceri boierești
Ce de râsete și glume!

...Te-or goni. De râs acum e
Dacă ești flămînd pe lume.
Noapte groasă...
Dar nu-ți pasă.
Tot ai să-ndrăznești.

Sute, mii de ucenici,
Vor, în tine, să vorbească!
Simți în degete furnici.
Ochii, flăcări. Limba, iască.
În obraz cîte-ai să-i zici,
Las' că-o să te pomenească!

Nu o dată la uzină,
L-ai tot așteptat să vină
Dar mereu — și azi din nou —

Bine știe să-l mai țină
Un agent, un câine-Hector,
Tot sub pază, pe director,
Din mașină la birou,
Din birou pîn' la mașină...

Cîinele, te ia cîinește:
Nu e de glumit cu dînsul.
Numai colții și-i rînjește...
Cîinele, ca și stăpîn'su.

Iar la casa boierească,
Și mai greu! Lî-i vorba, bici.
Te-a-ntrebat — rîzînd — feciorul
Cu livrea și-obrazul mască:
... Delegat de ucenici?

Namila!... Te-a luat cu zorul:
— Să vorbești? Să intri-aici?
Ai te cară, pui de brească.
Șterge-o. Cum să te primească?
Nici s-audă. Nici...

Noapți de bal și nopți de chin.
Parcă suflete-omenești
Clocotă-n cazanul plin...
Beznă, sub ferești!

Clocotă catranu-n spume...
Pe-amărîte caldarîme,
Muncă... Chipuri arăpești...

... Cum ~~vei~~ face? Greu acum e
Să ridici un glas în lume!
— Crești, Vasile, crești.

Fumul zboară
— de mătase —
peste gară,
peste case...

Mama are mâini crăpate,
fata însă-nvață carte.
N-au ei bani de cheltuială,
fata însă e la școală.

Soare, iară!
Ce năvală,
de la școală
pîn' la gară...

De la gară
pînă-acasă,
ce frumoasă
primăvară!

Fata-n șorțul ei de școală
astăzi, vez'că a umblat
prin noroi, cu talpa goală —
ghetele-s la reparat.

Neagră, goală-i
pivnița —
dar e cald
pe Grivița...

... Cu sprîncenele stufoase
— parcă-i dom' director, zău! —
unu-nalt, cu haine groase,
stă în poartă și-o descoase...
E de bine? E de rău?

— Tu... mai știi
vreo poezie?
(Știe.
Însă tresări.)

— Unde-i tata?
— A murit.
— Mama unde-i?
— N-a venit.
Uite-acu, acu se-ntoarce.
— La vr'un doctor? Unde umblă?
— Bine-ar fi... E ca o umbră.
— Ce mai face?
— Prin vecini:
lîună toarce,

vase spală,
pentru mine,
că-s la școală...
A lucrat, cu iglița,
pentru toată Grivița!
— Frați mai ai?
— Da, pe Mihai.
— E mai mic?
— E ucenic.
— Ucenic?
— La Ateliere.
La montaj. Are-o putere...
Pentru el nimic nu-i greu.
— I-auzi! Bravo... Cred și eu.
Asta e.
— Adică ce?
— Ei, băieți... Neam de golani.
Câți ani are?
— Șaispe'ani.
— Știi tu, e prieten el
c-unu oacheș, subțirel...
— Cu Vasile?
— Ala... Zi!
Cu Vasile. Vezi că știi?

Fata mică
tresări.
Vrea să zică
e-altă treabă!
Nu de poezii
o-ntreabă...
— Spune, viespe, spune tot
că-ți dau una peste bot...
Ia vezi frate-tău mai mare
să nu intre la răcoare!
Spune...

... Ridicînd un cot
spre obraz, în apărare,
fata-i ghem:
— Păi, am spus tot.

... Zice-n gînd copoiul: — Oare
comunist, ai spus că este?
N-ai spus, tu! Dar tot îl leg.

(Iese lumea la ferestre;
Ia să nu fac vreo poveste...)
— Bine, bine... zice tare.
... Du-te dracului de jeg!

Fata-n șorțul ei de școală
și cu guler alb cu fundă —
prin noroi, cu talpa goală,
fuge-n casă să se-ascundă.

Fuge, cată
pivnița...
Neagră-i toată
Grivița!

...Fum -- se lasă
de la gară,
fum coboară
pînă-n casă:

grea povară,
neagră plasă,
peste casă,
peste țară...

SORA NOASTRĂ

Toată noaptea e lumină
La uzină-n cartier.
Truda grea, uzina plină.
La uzină,
Porți de fier.

Bolta — porți de fier cu nituri!
...Poate-o casă, ori cumva
Vreo cutie de chibrituri,
Răsăritul
Lumină.

Peste porți de tablă groasă
Cată zorile spre noi.
Ucenicii către casă
Trec, se-ndeașă,
Vin purcoi.

È pe-aici — orașu-i mare —
È o stradă, e un pom...
Cîntă, o privighetoare,
Parcă are
Glas de om.

... Cu privirea-n sus, albastră,
Sta pe bancă, ne-aștepta
O fetiță, sub fereastră.
Sora noastră.
Sora ta.

A cîntat și mica fată?
Sau a rîs? Sau a gemut?
Triluri, în șuvoi, te-mbată...
Ea, deodată,
A tăcut.

Cîte gînduri se ridică
Din chemarea unui tril...
Ea, ceva, ar şti să zică,
Dar e mică —
E copil.

Firul gîndului, petrece
Cîntecul — ca pe-o mărgea.
Şi-un fior de frunză rece
Vine, trece,
Peste ea:

— Numai noi ştim ce cuvîntă
Trilurile în şuvoi!
Numai pasărea mai cîntă,
Mică, sfîntă,
Pe la noi...

E-un copil. E-o cîntătoare.
E o stradă. E un pom.
... Pasărea, cînd simte soare,
Parcă are
Glas de om.

PRIVIGHETOAREA

Ce cîntă-n zori privighetoarea, cînd
Ea simte, caldă, raza dimineții?
... De libertate cîntă, înălțînd
Nepieritoare închinare vieții.

O, cîntecul, cereasca bucurie,
De-atîtea ori nepăsătorul nor
L-a-ntunecat cu giulgiu-i pieritor,
Cu trecătoarea-i moarte cenușie!

Dar ne'mpăcat e-al libertății glas
Și-al cântecului ei fără de moarte...
Iar cântecul în oameni de-a rămas
Și-aud privighetoarea mai departe,

Mai mult—și mai puternic — scînteiază
Nepieritoarea libertății rază.

CEL CARE SCURMĂ JARUL

Rece-i odaia.
Umerii, saltă...
— Mă, chestia-aia
Cade în baltă?

— Cum o să cadă?
— Cade!... Voci crude.
— Așa s-o creadă
Ei!... se aude.

— Vin alte zile...
— Cin' să le-apuce?
Zice Vasile:
— Noi le-om aduce!

Toți bat podeaua,
Palizi, ca fînul.
— Leagă cățeaua...
— Vine bătrînul!

Palizi ca ceara,
De sărăcie,
Ei: — Bună seara...
El: — Bună fie!

... Are, la buze,
Rană — pesemne —
Cel care-aduse
Trei, patru lemne.

Taie-o bucată,
Așchii îi zboară.
Unii, să-l vadă,
Se ridicară.

Fața bătrână.
Ochii văpaie!
... Are — la mînă --
O vînătaie.

Bîțîie-n ușă
Iarna... El scurmă
Jar, în cenușă:
— Nu-i nici-o urmă?

— Ce să-i faci? Frigul.
— Zile amare.
— Mic e cîștigul...
— Foamea e mare.

El, bătrînește,
Rîde: — Dar ce e?
Nici o nădejde,
Nici o scînteie?

— Nu-i! zic băieții.
Unii-s pe grabă.
Ghiață, pereții...
Flacăra slabă.

Focul... Ce școală!
El, să-l îndemne,
— Cu socoteală —
Mai pune lemne...

— Fir-ai tu, drace!
... Uite că merge.
Rîde. Se-ntoarce.
Palmele-și șterge.

Ș-apoi Vasile:
— Se mai întreabă?
Ca pe roțile!...
Cum să nu meargă?

Las' că-om aduce
Noi, alte vremuri...
— ... Cîn' să le-apuce?
— Noi! De ce tremuri?

Vînt, la fereastră:
— Bîțîie sticlele!
— În alții, las' că
Bîțîie... icrele!

— Cellalt, prin dreptul
Flăcării trece:
Umbra lui, pieptul —
Pe zid, cît zece.

Umbra-i tresaltă,
Cu vîlvătaia...
Vocea lui caldă
Umple odaia:

— Tu, poarta treia...
Tu, poarta doua...
Și-n clipa-aceea
Ochii-s ca roua.

Văd, zdrențăroșii,
Țîncii și robii,
Maci — pajiști roșii —
În gura sobii!

Holde văd, grele...
Grîu! Secerișul!
— Voi, la drapele...
— Voi, coperișul...

Ôchii-n bătaia
Focului, zboară...
Crește odaia.
E cît o țară!

... Cel care scurmă
Jaru-n cenușă
Are — la mînă —
Semn de cătușă.

CATALOGUL

P
rofesorul — bătrîn acumă ---
Se uită-n catalogul vechi...
Ajunge să se uite numa':
Ce larină-i sună în urechi!

Sînt mici... Le-aude gălăgia.
Sînt mari... Îi simte-n preajmă, roi:
— Copii, vă faceți datoria?
Să nu mă rușinez de voi!

Elevul cel mai bun din clasă,
Fiu de ciobani, vlăstar de brazi,
Nici azi în urmă nu se lasă:
Erou al muncii este azi.

Copilu-acelei țesătoare
Așa slăbuț pe-atunci și pal,
Acuma scrie la ziare...
Un frate-al lui e general.

Cel care se-ncrunta amarnic
Și tot ștergea și n-avea spor,
Băiatul fostului mecanic,
Acela — este scriitor.

Ministrul școlilor din țară —
Orfan venise, dintr-un sat...
(Decretul, când îl pensionară,
Acest elev i l-a semnat!)

La catalog să-i mai înşire
Îi place — şi-i aude-n gând
Pe-aceşti elevi din amintire,
Cum spun „prezent“, din cînd în cînd.

Ar vrea şi pe-alţii să-i mai cheme
Acum, cînd pentru toţi e loc,
Dar mulţi căzură fără vreme!
Nu mai răspund la catalog...

Lumină dulce bătrîneţii
— Privirile-i cînd s-au umbrît —
E că nici azi, din toţi băieţii,
Nu trage nimenea „la fit...“

...Şi azi le-aude gălăgia.
Şi azi, îi simte-n preajmă, roi:
— Copii, vă faceţi datoria?
Să nu mă ruşinez de voi!

ÎMPLINIRE

Ce veche dragoste, păstrată
Neîmplinirilor de-atunci,
De-a-lungul Griviței nă poartă?
Ce voci mă strigă? Ce porunci?

...Cînd pentru toți copiii, viața
Frumoasă-ar fi putut să fie,
Ni-era urîta dimineța
În mahalaua cenușie.

Pe străzile de ger pustii
Stau ghem căsuțele umile.
Pe-aici un băietan, Vasile,
Trecea cu ceata de copii.

Zadarnic — n-aveau chef de joacă —
Scornise iarna, pe uluci,
Zăpezi cu bărbi și cu peruci
Și gene lungi de promoroacă.

O iarnă tânără, albastră...
Mă ia de mână. E-n tîrlici.
... E toată viața mea aici.
Aici e toată viața noastră.

Aici pe Grivița într-una
Bătea un viscol pătimaș...
Eram departe de oraș...
Drum lung. Pe frig întotdeauna.

Aud pe mama, prin zăpadă:
— Să n-ai nici unele, mereu,
S-o-ncăputezi așa de greu...
Și mîța, iar s-o tragi de coadă!

Glas scump, din amintiri... L-ascult.
Ce viscole, ce negre gînduri:
-- Îmi vor ajunge patru scînduri.
Ce-mi trebuie cu mult mai mult?

— Ne trebuie. Și-i dreptul nostru!
(E tata...) Poți să stai molîu,
Să te smucească ei în frîu
Și să te ducă de căpăstru?

Mi-e greu că nu mai plec la drum,
Că-s orb, că nu mai sînt mecanic.
Pe ochii mei au pus zăbranic.
Dar poate văd mai bine-acum.

— Mihai, Mihai... — Ce-mi tot jalești?
Destul ne-am milogit ca proștii!
— Gîndește-te: copiii noștri...
— 'Tu ce vrei? Să le spun povești?

Mereu așa ai fost: o mamă...
O mamă tu mi-ai fost și mie,
Un înger cald de bună seamă —
Dar nu tovarăș, nu soție!

.

Știri proaste, lanț. Da-n orice știri
Vedea victoria, nu drama.
Îl văd zîmbind... Și-o văd pe mama
Cu buze strînse — 'n amintiri.

O, vremea geruia, nebuna,
Bătînd cu viscol pătimaș!
Eram departe de oraș...
Și ne-a fost frig întotdeauna.

Lung umezeau, noi nu luam seama,
Pereții reumatici... da —
Și blestemînd, din greu răbda,
Cu buzele-nghețate, mama.

Bătrînul — crivăț alb — se-oprea
Arzînd în vechiul dor de ducă,
Cu coatele peste ulucă,
Bătrîn și orb, cu fruntea grea.

S-ar mai fi dus, ca-n vremea cînd
Cu-ntregul viscol împotrivă,
Simțea că-l biruie, zburînd
Prin vreme, pe locomotivă.

S-ar mai fi dus... Și iar, aprinse,
Vîrtejuri însetate-l sorb —
Dînd slavă vieții neînvînse,
Vrăjit de ea, bătrîn și orb.

În pumnii încleștați într-una,
De mici — sta podul palmei gata
Pe rînd să ni-l sărute tata,
Să-și potolească-n el furtuna.

Cu mult 'nainte de februar,
De 33, (mi-aduc aminte)
Ieșea din vorba lui fierbinte,
Din ochii-i arși, un greu pojar:

— De patruzeci de ani, mizerii!
Ne-au înțepat atîția spini:
Directorii cei mari, bancherii,
Și de la noi, și din străini.

Poa' să declame, la răspîntii!
Feciorii nu ni-s gură-cască.
... Băieți, de voi să fie mîndri
Îndreptățiții să urască!

Să nu îngenuncheați ca proștii...
(I se-ngroșa amarnic glasul...)
... Avem cu cine ține pasul.
Avem conducătorii noștri!

Al flăcărilor roș șuvoi
Din „Atelierele“ de-alt'dată
Urca prin vremea ne'împăcată
Văpaia lor urca și-n noi.

Nu pier furtunile, nici una.
Renasc în viscolul urmaș.
...Cu toată-armata din oraș
Împuști pe oameni, nu furtuna.

★

... Sînt alte dimineți. Alt cer.
Ani mulți ne-au filfîit pe-alături.
Știi bine, viscole, să măhuri...
Cu noi ești, viscole de fier!...

È-aici puterea, dreptul nostru...
Rîvnesc ei unii — în zadar —
În frîu să ne smucească iar,
Să ne mai ducă de căpăstru!

Al flăcărilor roș șuvoi
Din „Atelierele“ de-alt'dată
È astăzi viața noastră toată.
È sîngele curgînd prin noi.

„...Inovatori...” „...marșrutizare...”
„Plan” „depășiri...” Doi tinerei
Și-un scriitor, vorbesc — tustrei —
De-nfăptuiri feroviare.

Cu drag rostesc ei vorbele-aste:
„Bibliotecă”, „teatru”, „club”...
„Locomotivă”... chiar „șurub”...
— Acum sînt toate ale noastre!

Profilul unei muncitoare
Ascultă, sub chipiu, atent.
— Cine-i acest locotenent?
— E-o-impiegată de mișcare...

E-o altă lume. Și-i a lor.
Nu se mai uită nimeni acru
Azi, când citește la cenaclu
Nuvela lui, un muncitor.

Minuni?... Și nimeni să se mire?
Dar prețul lor a fost plătit
Cu sînge, chin neconținut
Și suferinți și irosire...

Cei trei se bucură-mpreună.
Și-o lacrimă e-n ei, fierbinte.
E-o altă viață. E mai bună.
E încă greu. Dar nu-i mai minte.

Ne-ncredințează-aceste zile
Și — dintr-un uriaș panou —
Surîde chipul de erou
Al ucenicului Vasile...

Acesta-i drumul bun, nu altul.
De-aici țîșni semnalul mare.
Triumful clasei muncitoare
De-aici porni din nou asaltul.

Aici, pe Grivița, de-o viață...
O, țara zeilor de tuci,
Olimpul meu dintre uluci!
Copilărie... Geana-ngheață.

Scrîșnind — că unii se mai vaită
Sub geam la Vidrighini și zbiri,
Pe-aici trecu Vasile Roaită...
— Și-un foc aleargă-n amintiri.

Un foc, e, din acele zile,
Un neuitat și scump ecou.
Răzbate sufletul erou
Al ucenicului Vasile.

Și-un viscol e, din anii tineri,
Tîrînd zăpezi, bufnind în sec
Și-al mamei geamăt e, cînd trec
Spre cimitirul Sfînta Vineri.

— Ce-mi trebuie cu mult mai mult?
— Ne trebuie! Și-i dreptul nostru...
(Le știu cuvîntul pe de-a rostul.
Aici sînt. Neuitați. I-ascult).

— E-o veche dragoste păstrată
Neîmplinirilor de-atunci.
La cîte-un geam, la cîte-o poartă
Văd alte mame, văd alți prunci.

Au crește. Au copilărie.
Li-i luminoasă dimineața.
Și pentru toți copiii, viața
Frumoasă-a început să fie.

Cu gene lungi de promoroacă
Scornește iarna, pe uluci,
Zăpezi cu bărbi și cu peruci
Să-i bucure și să le placă.

Din toate jertfele trecute,
Un cântec am să-nalț mereu
Acestei lumi necunoscute
Mulțimii mari — eroul meu.

Străbate ceruri, nou-i jind!
Aprinde-n zbor și bolta rece.
Eroul meu, mulțimea, trece
Prin vremea nouă, biruind.

Pe Grivița, cu vîntu-n față...
Ai noștri toți au tras din greu.
...Dînd, vieții, slavă — gîndul meu
Sărută fruntea lor de gheață.

FRUMUSEȚEA E A NOASTRĂ

Frumusețea e a noastră,
Peste tot și-n orice chip:
Cer cu stele, mare-albastră
Sau grăunte de nisip...

Frumusețe e nesațul
Sufletului tău aprins
Cînd „iubito“... spui — și brațul
Umeri fragezi a cuprins,

Și când încă nu cutează
Strînsă-n umerii subțiri,
Nici s-auză, nici să crează
Șoapta primelor uimiri.

Frumusețea e a noastră
Peste tot și-n orice fel:
Și-ntr-o fabrică te-adastă,
Și-ntr-un câmp de mușetel,

Și-n fetițele-astea două,
Și-n băiatul cel bălan
Care sar prin iarba nouă
— După colț — pe-un fost maidan.

...Toată strada-ți dă binețe
Cînd te duci la munca ta:
Asta nu e frumusețe?
Asta crezi că-i altceva?

Frumusețe — peste toate
Ce de libertate spun —
Ni-s furnalele-nălțate...
Nu sînt gurile de tun!

Frumusețe se mai cheamă
Veghea, luptele de-acum,
Omul — ca să nu mai geamă,
Lumea — ca să ia alt drum.

Frumusețe este, iarăși,
Cînd — nu singur și strein —
Cu prieteni, cu tovarăși,
Stai la un pahar de vin;

Iar cînd schimonositura
Te-ar întîmpina, cumva,
Sau invidia, sau ura,
Fie — chiar și-atuncea, da!

De-or întrece-orice măsură,
Pe obraze să le dai
Mai întâi, o plesnitură —
Și pe urmă — nu e bai!,

Chiar și-n roată niscai bețe,
Greul chiar, la care-mpingi,
Și-astea au o frumusețe:
Frumusețea că le-nvingi...

Frumusețea asta-i totul,
Restu-i pulbere și praf...
N-o ajungi, că dai cu cotul,
Nici fiind altora vătaf.

Făurari de frumusețe
De-orice fel, și mici, și mari,
Să se bată s-o învețe
Ca să-i fie făurari!

Viața noastră cine-o știe
Și-n izbîndă și-n amar,
Va iubi cu duioșie
Scumpul frumuseții har.

Viața noastră cui i-e dragă,
Frumusețea va sluji —
Frumusețea ei întreagă,
Nu ascunsele-și trufii.

...Căpetenii, glorii, arte,
Oameni simpli și eroi,
Ce izvoare fără moarte .
Frumusețea scoate-n noi!

Frumusețea ți-iese-n cale
— Mai prejos nu-i cu nimic —
Și-n surîsul mamei tale,
Și-n profilul de bunic,

Ori sub chipul de nevastă,
Ori în joaca de copil...

... Multă-i frumusețea noastră.
Vezi-i chipul, află-i-l!

CUPRINSUL

FĂURARI DE FRUMUSEȚE

	<u>Pag.</u>
Făurari de frumusețe	7

ÎNTÎMPLĂRI MAI LUNGI, MAI SCURTE, CU PRIETENII DIN CURȚE

Pictorul	13
Primăvara	15
„Grigorescu“... ..	17
Sora mică	19
Vrem cai frumoși	23
Rondelul Mihaelei	26
Poveste cu o zână de cinci ani	28

Mosorelul
Zăpada
Băiatul cu poveștile

TREI PITICI ZGRIBULICI ȘI-UN YULPOI DOFTOROI

ÎNTÎMPLAREA DIN GRĂDINĂ

DACĂ-ȚI PLACE SĂ CITEȘTI AM AICI NIȘTE POVEȘTI

Cucul
Primul an de școală
Surorile
Cîntărețul
Povestea cu fetița fricoasă
Creața-plîngăreața
Privighetoarea și brotacul
Păunița a crescut
În drum spre școală
Sudiēc Razim Enver
Negrul Pankey
Povestea cu porumbeii
Rondelul vrăbioiului
Din lumea macilor
O școlăriță în pădure

	<u>Pağ.</u>
.....	31
.....	34
.....	38
	41
	73
.....	101
.....	106
.....	109
.....	111
.....	114
.....	118
.....	122
.....	126
.....	133
.....	135
.....	137
.....	140
.....	145
.....	147
.....	150

Doi băieți	161
Șomaj	165
La Vidrighin	171
Amintiri	177
Sora noastră	184
Privighetoarea	187
Cel care scurmă jarul	189
Catalogul	196
Împlinire	199

FRUMUSEȚEA E A NOASTRĂ

Responsabil de carte : H. Grănescu
Tehnoredactor : A. Vintu
Corector : M. Ștefănescu

*Dat la cules 17.05.955. Bun de tipar 02.08.955. Tiraaj
8100 ex. Hirtie velină mată de 80 gr. m.p. Ft. 700×
1080/32. Coli ed. 4,9. Coli de tipar 7. Ediția 1. Co-
manda 1627. A. nr. 01454. Pentru bibliotecile mici
indicele de clasificare 8 R-1*

Tiparul executat sub com. nr. 1710 la Combinatul
Poligrafic Casa Științei „I. V. STALIN”, București
R.P.R.

